

ครอบครัว

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิ
ประชาชนระหว่างประเทศ

การสมรส(ม.1448)

การสมรสจะทำได้ เมื่อชายและหญิง มีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์

คู่สมรสต้องเป็นชายจริง หญิงแท้

ต้องสมรสด้วยความสมัครใจ เพื่ออยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา

ต้องจดทะเบียนสมรส

ต้องมีคู่สมรสเพียงคนเดียว

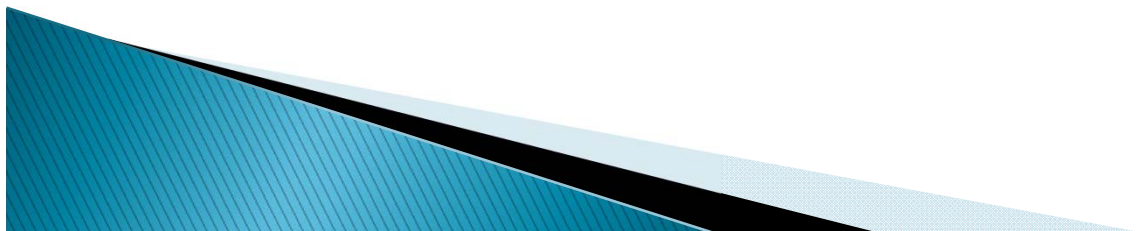
การสมรสในต่างประเทศ (ม. 1459)

การสมรสในต่างประเทศระหว่างคนที่มีสัญชาติไทยด้วยกันหรือ
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติไทย

จะทำตามแบบที่กำหนดไว้ตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายแห่ง
ประเทศนั้นก็ได้

การจดทะเบียนบันทึกฐานะแห่งครอบครัว

- ▶ พ.ร.บ.จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ.2478 มาตรา 17 บัญญัติไว้ว่า “ถ้าการใดๆอันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัวที่ได้ทำขึ้นในต่างประเทศตามแบบซึ่งกฎหมายแห่งประเทศที่ทำขึ้นนั้นบัญญัติไว้ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้บันทึกในประเทศสยามก็ได้ แต่ต้องยื่นเอกสารอันเป็นหลักฐานะแห่งการนั้นโดยมีคำรับรองถูกต้องพร้อมทั้งคำแปลภาษาไทย ซึ่งฝ่ายนั้นต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย”
- ▶ ตัวอย่างการบันทึกฐานะครอบครัว เช่น การสมรส การหย่า การจดทะเบียนรับรองบุตร เป็นต้น
- ▶ ตัวอย่างการหย่าในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการหย่าโดยความยินยอมหรือโดยคำสั่งศาล สามารถนำเอกสารหรือหลักฐานการหย่าที่ออกโดยประเทศนั้นๆมาขอจดทะเบียนฐานะแห่งครอบครัวต่อนายทะเบียนที่ประเทศไทยได้

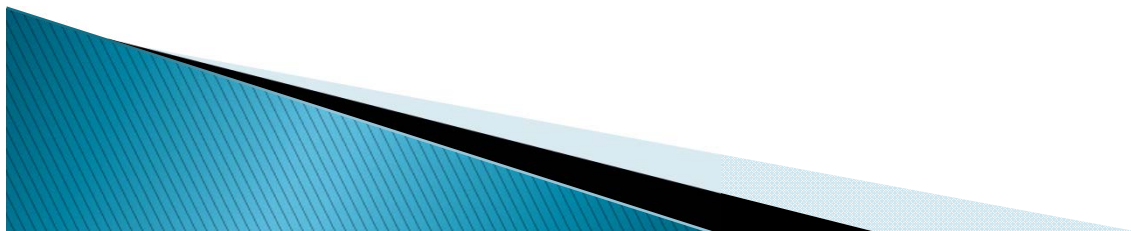

(ต่อ)

- ▶ โดยดำเนินการดังนี้
- ▶ 1. ผู้ร้องต้องเป็นคนสัญชาติไทยหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนสัญชาติไทย ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนอำเภอ กิ่งอำเภอ หรือเขตแห่งใดก็ได้
- ▶ 2. ข้อความที่จะให้บันทึกต้องเป็นกิจการอันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัว และได้กระทำไว้ในต่างประเทศ
- ▶ 3. เอกสารที่ใช้ในการติดต่อเพื่อขอบันทึกฐานะแห่งครอบครัว
 - ▶ -บัตรประจำตัวประชาชน
 - ▶ -เอกสารหลักฐานที่จะขอบันทึกได้รับการรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือสถานทูตฯ/สถานกงสุลไทย หรือสถานทูตฯ/สถานกงสุลของประเทศนั้น พร้อมทั้งแปลเป็นภาษาไทยและมีคำรับรองคำแปลโดยกระทรวงต่างประเทศ

(ต่อ)

- ▶ โดยสามารถยื่นคำร้องขอคำแปลได้ที่กงสุลชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ
- ▶ เมื่อการหย่าได้ทำถูกต้องตามแบบของกฎหมายต่างประเทศแล้ว การหย่าย่อมมีผลสมบูรณ์ไม่ต้องมาดำเนินการหย่าที่ประเทศไทยอีก

การแจ้งบันทึกทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว

- ▶ มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ.2541
- ▶ กำหนดว่า การใดอันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัวที่ได้กระทำไว้ ณ ต่างประเทศตามแบบกฎหมายแห่งประเทศนั้นๆ
- ▶ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้นายทะเบียนบันทึก ฐานะแห่งครอบครัวนั้น ไว้เป็นหลักฐานก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนกิ่งอำเภอ และสำนักทะเบียนเขต
- ▶ พร้อมแสดงหลักฐานอันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัวพร้อมคำแปลเอกสารดังกล่าวเป็นภาษาไทย

การสมรสซ้อน (ม.1452)

➔ การสมรสโดยที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคู่สมรสอยู่ก่อน ตกเป็นโมฆะ

➔ ผู้มีส่วนได้เสีย ร้องต่อศาลให้เพิกถอนการสมรสที่เป็นโมฆะได้

➔ ตราบใดที่ยังไม่มีคำพิพากษาจากศาลเพิกถอนการสมรส การสมรสซ้อนนั้น
ยังคงมีผลเป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่

ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา (ม.1470)

สินส่วนตัว

สินสมรส

สินส่วนตัว

1. ทรัพย์สินที่คู่สมรสแต่ละฝ่ายมีอยู่ก่อนสมรส
2. ทรัพย์สินที่เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัว เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับตามสมควรแก่ฐานะ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นการประกอบอาชีพ
3. ได้มาในระหว่างสมรส โดยรับมรดกหรือโดยการให้โดยเสน่หา
4. ทรัพย์สินที่เป็นของหมั้น

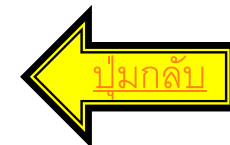
ทรัพย์สินที่คู่สมรสแต่ละฝ่ายมีอยู่ก่อนสมรส

- ➔ แม้นำมาใช้สอยร่วมกันภายหลังจากสมรส ก็ไม่ทำให้สินส่วนตัวนั้นกลายเป็นสินสมรส
- ➔ กรณีนำสินส่วนตัวมารวมกับสินสมรส เจ้าของทรัพย์สินประธานย่อมเป็นเจ้าของทรัพย์สินส่วนควบ
- ➔ สามีภริยาโดยพฤตินัย ทำมาหาได้ทรัพย์สินใดมา ถือเป็นกรรมสิทธิ์รวม แม้อต่อมาชายหญิงนั้น มาจดทะเบียนสมรสภายหลัง ก็ไม่ทำให้ทรัพย์สินนั้น ๆ กลายเป็นสินสมรส

ทรัพย์สินที่เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัวฯ

- ➔ เป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัว เช่น แวนตา นาฬิกา ฯลฯ
- ➔ เครื่องประดับต้องควรแก่ฐานะ
- ➔ แม้ได้มาโดยใช้เงินสมรสไปซื้อ ก็เป็นสินส่วนตัว
เว้นแต่เกินกว่าฐานะอันควร

ได้มาระหว่างสมรส โดยการรับมรดกหรือโดยการให้โดยเสน่หา

➔ การรับมรดก ได้ทั้งในฐานะทายาทโดยธรรม หรือผู้รับพินัยกรรม

➔ สามีหรือภริยาให้สินส่วนตัวแก่อีกฝ่ายหนึ่ง สินส่วนตัวของผู้ให้เป็นสินส่วนตัวของผู้รับได้ หากมีการโอนกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย

➔ แม้ได้มาโดยใช้สินสมรสซื้อ ก็เป็นสินส่วนตัว เว้นแต่เกินกว่าฐานะอันควร

ทรัพย์สินที่เป็นของมัน

➔ มีได้เฉพาะแต่ของภริยาเท่านั้น

สินสมรส (ม.1474)

1. ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส ★

▶ 2. ทรัพย์สินที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรส
โดยทางพินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือระบุยกให้เป็นสินสมรส ★

3. ดอกผลของสินส่วนตัว ★

ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส

- ➔ ไม่ต้องคำนึงถึงว่าฝ่ายใดมีส่วนร่วมในการทำมาหาได้หรือไม่ หากเป็นทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส ย่อมเป็นสินสมรส
- ➔ แม้คู่สมรสจะทิ้งร้างกันโดยยังไม่ได้หย่ากันโดยกฎหมาย ทรัพย์สินได้มาระหว่างสมรส ย่อมเป็นสินสมรส

ตัวอย่าง คู่สมรสใช้เงินส่วนตัวซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลก่อนการสมรส ต่อมาหลังจากสมรสแล้วสลากกินแบ่งนั้นถูกรางวัล เงินรางวัลที่ได้ย่อมเป็นสินสมรส

ทรัพย์สินที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรส โดยทาง
พินัยกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือระบุว่ายกให้เป็นสินสมรส

➔ ต้องบอกระบุชัดเจนว่า ยกให้เป็นสินสมรส หากไม่ระบุชัดเจนดังกล่าว
ทรัพย์สินนั้น ย่อมเป็นสินส่วนตัว

ดอกผลของสินส่วนตัว

➔ ลูกของสัตว์เลี้ยงที่เป็นสินส่วนตัว ย่อมเป็นสินสมรส แม้นำลูกสัตว์นั้นไปขาย
เงินที่ขายได้ ย่อมเป็นสินสมรส

➔ ดอกเบี้ยจากเงินฝากที่เป็นสินส่วนตัว ย่อมเป็นสินสมรส

ข้อสังเกต -กรณีที่ไม่ถือเป็นดอกผลของสินส่วนตัว อาทิ ราคาที่เพิ่มขึ้นของที่ดิน
อันเป็นสินส่วนตัว

-ที่งอกอันเกิดจากที่ดินสินส่วนตัว

-กรณีมีการแยกสินสมรสโดยผลของกฎหมายหรือคำสั่งศาล

ดอกผลอันเกิดจากทรัพย์สินที่แยกนั้นเป็นสินส่วนตัว

หลักเกณฑ์การจัดการสินสมรส

หลัก

สามีหรือภริยามีอำนาจจัดการสินสมรสได้เพียงลำพัง

ข้อยกเว้น

กรณีตาม ม.1476และ1476/1 สามีและภริยาต้องจัดการร่วมกัน ได้แก่

- (๑) ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง
- (๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน
- (๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี
- (๔) ให้กู้ยืมเงิน
- (๕) ให้โดยเสน่หา เว้นแต่การให้ที่พอควรแก่ฐานะานุรูปของครอบครัวเพื่อการกุศล สังคม หรือตามธรรมเนียมจรรยา
- (๖) ประนีประนอมยอมความหรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย
- (๗) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันต่อศาลหรือเจ้าพนักงาน
- (๘) สามีและภริยาได้ทำสัญญาไว้ก่อนสมรส โดยระบุไว้ในทะเบียนสมรส

การทำพินัยกรรมในส่วนสินสมรส (ม.1481)

สามีหรือภริยาไม่มีอำนาจทำพินัยกรรมยกสินสมรสเกินกว่าส่วนของตนให้แก่บุคคลไม่ได้

ข้อสังเกต

เป็นข้อบังคับเด็ดขาด แม้ว่าจะทำพินัยกรรมเกินส่วนของตนโดยคู่สมรส
อีกฝ่ายยินยอมก็ทำไม่ได้

การสมรสที่เป็นโมฆะ

1. การสมรสที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นบุคคลวิกลจริต หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ
2. การสมรสที่ชายหรือหญิง เป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรงต่อกันหรือเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือเป็นพี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา
3. การสมรสซ้อน
4. การสมรสที่ชายหรือหญิงไม่ยินยอมเป็นสามีภรรยา

การสมรสที่เป็นโมฆะต้องมีคำพิพากษาให้การสมรสเป็นโมฆะ และจะมีผลเป็นโมฆะตั้งแต่เริ่มสมรส มิใช่นับแต่มีคำพิพากษา

ผลของการสมรสที่เป็นโมฆะ

1. ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ของทรัพย์สินระหว่างสามีหรือภรรยา
 2. ไม่ทำให้คู่สมรสที่สุจริตเสื่อมสิทธิที่ได้มาเพราะการสมรส และยังมีสิทธิเรียกค่าเลี้ยงชีพ ค่าทดแทนได้ด้วย
 3. ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้สุจริต
 4. ไม่กระทบถึงสิทธิในการเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (แม้การสมรสจะเป็นโมฆะแต่บุตรที่เกิดมาในขณะที่สมรส ก็ยังคงเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย)

ผู้มีสิทธิร้องต่อศาลให้การสมรสตกเป็นโมฆะ

1. คู่สมรส

2. บิดามารดา

3. ผู้สืบสันดานของคู่สมรส

4. พนักงานอัยการ (กรณีผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ)

การร้องขอให้การสมรสเป็นโมฆะไม่มีอายุความ
ทำได้ตลอดเวลาที่การสมรสนั้นอยู่

การสิ้นสุดการสมรสโดยคำพิพากษาของศาล(การฟ้องหย่า)

ต้องมีเหตุแห่งการฟ้องหย่า อาทิ

(1) สามีหรือภริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นจนภริยาหรือสามี หรือ เป็นชู้หรือมีชู้ หรือร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาชิตน

(2) สามีหรือภริยาประพฤติชั่ว

(3) สามีหรือภริยาทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หมิ่นประมาท เหยียดหยามสามี ภริยาหรือบุพการี

(4) สามีหรือภริยาจงใจละทิ้งร้างอีกฝ่ายหนึ่งไปเกิน 1 ปี

(5) สามีหรือภริยาต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเกิน 1 ปี

(6) สามีหรือภริยาสมัครใจแยกกันอยู่เกิน 3 ปี

สามีหรือภริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นจนภริยาหรือสามี
หรือเป็นชู้หรือมีชู้ หรือร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาชญา

กรณีที่สามีหรือภริยายินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจในเหตุหย่านี้ ฝ่ายที่ยินยอม
จะยกเอาเหตุมาฟ้องหย่าไม่ได้ และไม่มีสิทธิเรียกค่าทดแทนด้วย

อายุความฟ้องโดยอาศัยเหตุหย่านี้ ต้องฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่ผู้ฟ้องรู้
หรือควรรู้ความจริงอันเป็นเหตุหย่า

สามีหรือภรรยาประพฤติชั่ว

ต้องเป็นการประพฤติชั่วที่ทำให้อีกฝ่ายอับอายขายหน้าอย่างร้ายแรง ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเกินควร อาทิ สามีทุบตีภรรยาบาดเจ็บบ่อยๆ ภรรยาถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดฐานเป็นผู้ดูแลจัดการค้าประเวณี ฯลฯ

กรณีที่ไม่ถือว่าประพฤติชั่ว ฟ้องหย่าไม่ได้ เช่น ร้องเรียนสามีว่ามีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นจน สามีถูกลงโทษทางวินัย ดังนี้ ภริยามิได้ประพฤติชั่ว **หรือ** ภรรยาเกี่ยวข้องกับชายอื่นในเวลากลางคืน แต่ไม่ชัดเจนว่าจะมีความสัมพันธ์เกินปกติหรือไม่ ยังถือไม่ได้ว่าประพฤติชั่ว **หรือ** สามีหรือภรรยา รู้เห็นเป็นใจให้อีกฝ่ายกระทำการ จะอ้างเป็นเหตุฟ้องหย่าไม่ได้

สามีหรือภริยาทำร้าย หรือทรมาณร่างกายหรือจิตใจ หมิ่นประมาท เหยียดหยามสามี ภริยาหรือบุพการี

กรณีเป็นเหตุฟ้องหย่า

เช่น ทำร้ายร่างกายจนบาดเจ็บสาหัส ถึงขนาดน้ำหล่อเลี้ยงสมอง
ไหลออกทางจมูก
- ต่ำว่า อีตอกทอง อีหน้าสันตีน พ่อแม่มีงเฮงชวย

กรณีไม่เป็นเหตุฟ้องหย่า

เช่น - ใช้ไม้ตีทำร้ายร่างกายจนบาดเจ็บ
- ไม่สนใจจัดการบ้านเรือน อาหาร แอบถอนเงินฝากมาใช้ส่วนตัว
ทั้งที่อีกฝ่ายหนึ่งป่วยเป็นโรคหัวใจ
- ต่ำทอด้วยความหึงหวงว่า “มีงมันเลวเหมือนโคตรมีง “

สามีหรือภริยาจงใจทอดทิ้งร้างอีกฝ่ายเกิน 1 ปี

ต้องอยู่คนละบ้าน ไม่ติดต่อเกี่ยวข้อกันเลย

ต้องมีเจตนาอยู่คนละที่กัน หากแยกกันอยู่ด้วยความจำเป็น เช่น ไปรักษาตัว
ไปรับราชการต่างจังหวัด ดังนี้ ไม่เป็นการทิ้งร้าง

สามี่หรือภรรยาต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก 1 ปี

ต้องเป็นกรณีที่เป็นความผิดที่คู่สมรสอีกฝ่ายมิได้มีส่วนก่อให้เกิดขึ้นหรือ
รู้เห็นเป็นใจยินยอมในการกระทำผิด และความผิดนั้นทำให้อีกฝ่ายได้รับความ
ความเดือดร้อนเกินควร

สามีหรือภริยาสมัครใจแยกกันอยู่เกิน 3 ปี

เป็นการแยกกันอยู่ด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่าย

ต้องแยกกันอยู่เพราะไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาโดยปกติสุข

ระยะเวลา 3 ปีต้องติดต่อกัน หากแยกกันเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงไม่ถึง 3 ปี จะนำมานับเวลารวมกันเป็น 3 ปีไม่ได้

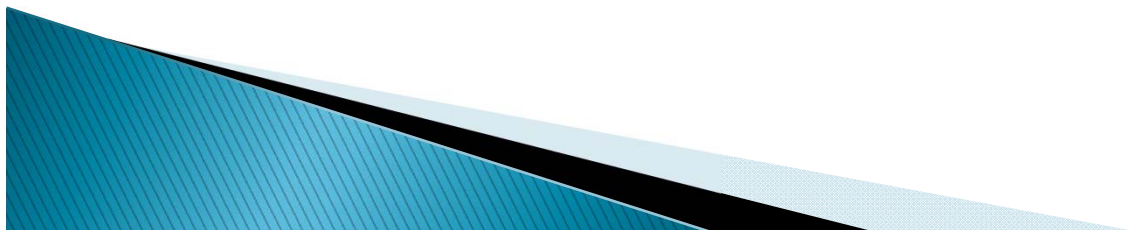
ความระงับแห่งสิทธิฟ้องหย่า (ม.1518)

1. สิทธิฟ้องหย่าย่อมหมดไปเมื่อให้อภัย

2. การให้อภัยอาจแสดงโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายก็ได้

การหย่าโดยความยินยอม

- ▶ ถ้าสามีภริยาหย่าโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงไว้ในสัญญาหย่าว่า สามีภริยาทั้งสองฝ่ายหรือสามีหรือภริยา ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเท่าใด
- ▶ ถ้าหย่าโดยคำพิพากษาของศาลหรือในกรณีที่สัญญาหย่ามิได้กำหนดเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูไว้ ให้ศาลเป็นผู้กำหนด

ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา กับบุตร

การเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่

1. เด็กที่เกิดในระหว่างบิดามารดามีได้สมรส กัน
2. เด็กที่เกิดระหว่างสมรส
3. เด็กที่เกิดภายหลังการสมรสสิ้นสุด

เด็กที่เกิดในระหว่างบิดามารดา มิได้สมรสกัน

1.เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของมารดา

2.เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา เมื่อ

-บิดามารดาสมรสกันในภายหลัง

-บิดาจดทะเบียนรับรองบุตร

-ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา

เด็กที่เกิดระหว่างสมรส

1. ต้องเป็นการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย
2. เด็กที่เกิดจากการสมรสที่เป็นโมฆะ แม้อุติมาศาลพิพากษาว่าการสมรสเป็นโมฆะ เด็กนั้นก็ยังเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดา
3. เด็กที่เกิดจากการสมรสที่เป็นโมฆียะ แม้อุติมาศาลพิพากษาเพิกถอนการสมรสนั้น เด็กนั้นก็ยังเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา

เด็กที่เกิดภายหลังการสมรสสิ้นสุดลง

เด็กที่เกิดภายใน 310 วันนับแต่การสมรสสิ้นสุดลง ไม่ว่าจะโดยการจดทะเบียนหย่า หรือโดยคำพิพากษาศาล ให้สันนิษฐานว่า เด็กนั้นก็ยังเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ของผู้เป็นสามี

อำนาจปกครองบุตร

- ▶ - บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์
 - บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เฉพาะผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองมิได้

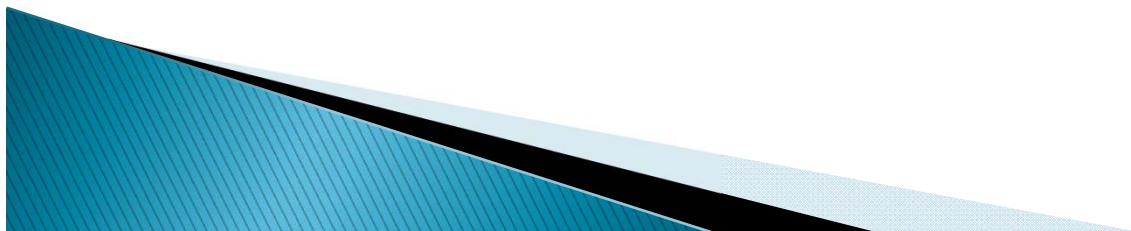
ผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรมีสิทธิ

- (1) กำหนดที่อยู่ของบุตร
- (2) ทำโทษบุตรตามสมควร
- (3) ให้บุตรทำการงานตามสมควร
- (4) เรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่นซึ่งกักบุตรไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หมายเหตุ คำพิพากษาของศาลไทยจะมีผลใช้บังคับ ภายในประเทศไทยเท่านั้น

- ▶ เช่น ถ้าศาลพิพากษาให้ได้ค่าเลี้ยงชีพ ,ค่าอุปการะเลี้ยงดู ,ค่าทดแทนจากสามี
- ▶ ใช้สิทธิตามคำพิพากษาบังคับได้จากทรัพย์สินของสามีในประเทศไทยได้เท่านั้น
- ▶ ไม่อาจบังคับเอากับทรัพย์สินของสามีที่อยู่ในต่างประเทศได้
- ▶ เพราะ ประเทศไทยไม่ได้ทำความตกลงกับประเทศอื่นในเรื่องการยอมรับและการบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ
- ▶ แต่ อาจใช้คำพิพากษาของศาลไทยเป็นพยานหลักฐานเพื่อแสดงต่อศาลในต่างประเทศได้และศาลต่างประเทศจะรับฟังได้เพียงใดขึ้นอยู่กับกฎหมายของประเทศนั้น และดุลพินิจของศาลแต่ละประเทศ

บุตรบุญธรรม

1. การรับบุตรธรรม

2. ความยินยอมในการเป็นบุตรบุญธรรม

3. ผลของการรับบุตรบุญธรรม

4. ความสิ้นสุดแห่งการรับบุตรบุญธรรม

การรับบุตรบุญธรรม

คุณสมบัติผู้รับบุตรธรรม

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี
2. มีอายุมากกว่าผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม อย่างน้อย 15 ปี
3. คู่สมรสขณะรับบุตรบุญธรรม (ถ้ามี) ต้องยินยอม

ความยินยอมในการเป็นบุตรบุญธรรม

1. ผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมที่มีใจผู้เยาว์จะมีสิทธิ์เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่นได้หลายคนในเวลาเดียวกัน
2. ผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมที่เป็นผู้เยาว์ จะเป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่นได้คนเดียวเท่านั้น และต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองของผู้เยาว์

ผลของการรับบุตรบุญธรรม

การรับบุตรบุญธรรมจะสมบูรณ์ตามกฎหมายต้องจดทะเบียน

บุตรบุญธรรมมีสิทธิเท่ากับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม แต่ไม่สูญเสียสิทธิหน้าที่ในครอบครัวเดิม

ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่มีสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรมในฐานะทายาทโดยธรรมของบุตรบุญธรรม

